

TYSKLANDSSOLDATENE OG DEMOKRATISERINGEN

Svar til Peter Magnus

Hvilke midler en skal bruke for å demokratisere den tyske befolkningen, er et spørsmål som beskjeftiger kloke hoder i mange land. Og de lærde strides.

Undertegnede pretenderer ikke å være klokt hode og synnerligere lærd ei jeg heller ikke. Når jeg likevel tillater meg å blande min røst i koret, skyldes det at jeg nylig har vært på en reportasjerreise i «det norske området» i Tyskland (ikke Harz) for å gi leserne av «Mannskapsavisa» et inntrykk av folk og forhold. Det falt da også naturlig å ta spørsmålet «demokratisering av tyskerne» opp til behandling, etter som en god del av leserne er vordende «Tysklands-farere». Jeg gjør for øvrig dette under en del forbehold som t. eks.: «La meg med en gang si at de vurderingene jeg kommer med ikke må tas for mer enn de er — gjort i all hast under en lynreise, — bygd på en blanding av egne iakttagelser og britiske erfaringer ...» Og i lederen, der jeg skriver om ansvaret vi nordmenn har som demokrater: «Det må være en plan over vårt virke i Tyskland. En klok og kraftig plan. Målet er klart, men midlene kan diskuteres. Og hermed innbyr vi leserne til diskusjon i Mannskapsavisas spalter.»

Spørsmålet er meget alvorlig, og det gleder meg at Dagbladet gjennom Peter Magnus tar det opp til diskusjon. Jeg tror imidlertid at herr Magnus misforstår meg en del. Som t. eks. når han skriver (om meg): «Han har ingen større tro på at tyskerne kan omvendes i det hele tatt».

Dette harmonerer ikke med mine uttalelser. Jeg skriver: «At folket er stolt og trassig og, ihvertfall i mine øyne, framleis fullblods nazister, tror jeg imidlertid ikke betyr det samme som at de ikke kan demokratiseres. Sammenlignet med befolkningen i de andre delene av Tyskland jeg har nevnt, tror jeg sogar at befolkningen i vårt område skal kunne bringes til målet hurtigere og sikrere.»

At Magnus ikke er enig i mitt syn på hvordan vi best når målet, er ikke å undres over. Når «de lærde»

strides, kan sikkert herr Magnus og jeg også ha grunn til å gjøre det. Min mening er at vi ikke vil nå de gode resultatene ved at våre 21-åringer driver t. eks. muntlig propaganda for demokratiet om de samtidig viser udisiplinær opptreden som soldater. (Eksempelvis ved at de opptrer i beruset tilstand, kjører bil på en uvøren måte o. l. — soldater som opptre slik blir ikke omfattet med nevneverdig sympati blant landsmenn her hjemme — og det slo meg da jeg var i Tyskland at råkjøring og fyll hernede neppe ville gjøre den tyske befolkningen mer vennlig stemt enn den norske).

Som herr Magnus og Dagbladet sikkert kjenner til har våre soldaters opptreden her hjemme ikke alltid vært uklanderlig — hensikten med mine uttalelser om «militær prestisjon og disiplin» kunne eksempelvis ses som et ledd i bestrebelsene på å rette opp forholdene mest mulig for vi reiser sørover.

Selvsagt skal vi gjøre vårt beste for å bidra til demokratiseringen av den tyske befolkningen. Hva jeg mener, og som vel også skulle komme tydelig fram i «Mannskapsavisa», er at betingelsen for å kunne påvirke befolkningen i demokratisk retning.

først og fremst er den at vi gjennom lojalitet mot våre egne myndigheters bestemmelser og disiplinærreglementer viser at vi er ansvarsbevisste representanter for en demokratisk nasjon.

Om herr Magnus er av den oppfatning at en demokrat ikke kan være en disiplinert soldat, da har vi imidlertid så vidt forskjellige syn at en videre diskusjon neppe har noen interesse.

Endelig vil jeg redegjøre for hva jeg mener når jeg skriver om hva jeg kaller det nytteløse i «prat og propaganda og stivbent demokratiseringspolitikk», nemlig: Oplysende foredrag, skrifter og taler om demokratiet — samtaler og diskusjoner ledet av mennesker som for øvrig ikke viser seg som ansvarsbevisste demokrater. Jeg mener altså at vi må legge vekt på at teori og praksis blir ett.

Vi må opptre som representanter for en høyreist, kultivert nasjon. Når tyskerne etter noen tid får respekt for oss som slike mennesker, kan tiden etter mitt skjønn være inne til å gå mer direkte tilverks med demokratiseringspolitikken.

Hva vi endelig må ha klart for oss er at vi skal oppholde oss i Tyskland som soldater. Her hjemme ser det ut til at folk gjør krav på korrekt militær opptreden av en soldat — det samme skulle vel være tilfelle i Tyskland?

Odd Hjorth-Sørensen.

Når debatten er kommet så langt som til å tale om forsvar eller nedrustning pleier gjerne debattantene å forsikre at det slett ikke er deres mening at Norge ikke skal oppfylle sine forpliktelser overfor FN og holde de styrker som organisasjonen krever.

Man satte en ung, energisk major til stabssjef i den brigaden som skal til Tyskland. Leif Roistad heter han. Han skulle som stabssjef så å si være den administrerende direktør, legge alt til rette så vårt land kunne bli representert på en skikkelig måte der nede. Han har nu søkt avskjed fra sin stilling. Han vil ikke ta ansvaret som stabssjef under de forhold som myndighetene gir.

Norske befalingsmenn er tidligere kommet nok så stygt i gapestokken fordi de ikke har ropt varsko høyt nok til at alle kunne høre det. De er blitt en erfaring rikere.

Skal Tysklandsbrigaden bli en nasjonal skandale er det bedre å ta den før enn etter avreisen.

Leif Bønn.